

Interní protikorupční program

Úřadu vlády České republiky

05/2014

Praha, květen 2014

Obsah

Úvod.....	- 2 -
Cíle.....	- 2 -
Pojem korupce	- 3 -
1 Vytváření a posilování protikorupčního klimatu	- 5 -
1.1 Propagace protikorupčního postoje vedoucími pracovníky	- 5 -
1.2 Etický kodex.....	- 6 -
1.3 Vzdělávání zaměstnanců	- 7 -
1.4 Systém pro oznámení podezření na korupci	- 8 -
1.5 Ochrana oznamovatelů	- 9 -
2 Transparentnost	- 11 -
2.1 Zveřejňování informací o veřejných prostředcích	- 11 -
2.2 Zveřejňování informací o systému rozhodování	- 12 -
2.3 Zveřejňování ostatních informací.....	- 13 -
3 Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol.....	- 15 -
3.1 Hodnocení korupčních rizik	- 15 -
3.2 Monitoring kontrolních a řídicích mechanismů	- 18 -
3.3 Prošetřování rizikových oblastí	- 18 -
4 Postupy při podezření na korupci.....	- 19 -
4.1 Postupy při prošetřování podezření na korupci a následná opatření	- 19 -
5 Vyhodnocování interního protikorupčního programu	- 20 -
5.1 Vyhodnocování v úrovni jednotlivých organizačních útvarů	- 20 -
5.2 Vyhodnocování v úrovni ÚV ČR jako celku	- 20 -
5.3 Aktualizace interního protikorupčního programu	- 20 -

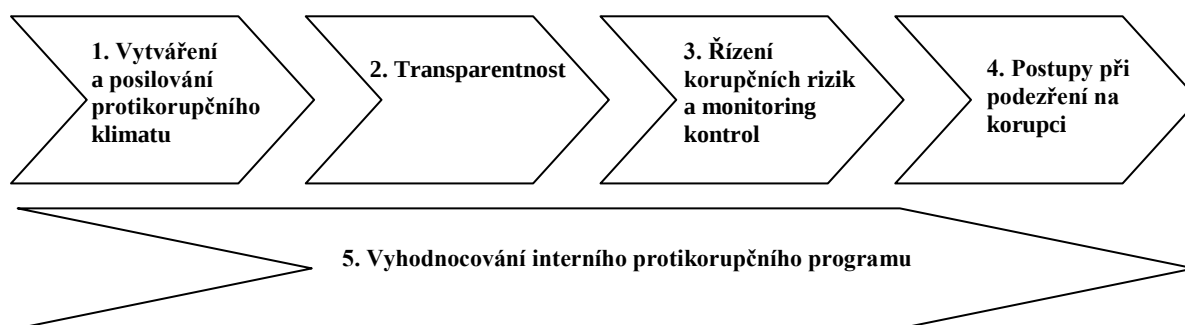
Úvod

Interní protikorupční program (dále též jako „IPP“) Úřadu vlády České republiky (dále též jako „ÚV ČR“ nebo „Úřad vlády ČR“) je aktualizován na základě úkolu stanoveného Strategií vlády v boji s korupcí na období let 2013 a 2014. Usnesením vlády ze dne 2. října 2013 č. 752, ve znění usnesení vlády ze dne 13. listopadu 2013 č. 851, byl schválen Rámcový rezortní interní protikorupční program, přičemž členům vlády a vedoucím ostatních ústředních správních úřadů bylo mj. uloženo „zajistit k datu 30. dubna 2014 aktualizaci nebo vytvoření rezortního interního protikorupčního programu a ostatních interních protikorupčních programů v rezortu, a to v souladu s Rámcovým rezortním interním protikorupčním programem“.

Zodpovědnost za rezortní interní protikorupční program je rámcovým rezortním interním protikorupčním programem stanovena na úrovni ministra, respektive vedoucího jiného ústředního správního úřadu. V případě, že má být zodpovědností pověřen jiný zaměstnanec, musí to být osoba minimálně v úrovni náměstka, aby byla zachována manažerská odpovědnost vedení na úrovni zaručující adekvátní plnění úkolu. Z tohoto důvodu je za IPP ÚV ČR odpovědnou osobou vedoucí Úřadu vlády ČR.

Při vypracovávání IPP ÚV ČR byly využity informace především z rámcového rezortního interního protikorupčního programu, z odborného diskusního fóra konaného dne 13. února 2014 v budově Úřadu vlády ČR, jehož cílem byla metodická podpora gestorům při zpracovávání rezortních interních protikorupčních programů na jednotlivých ministerstvech a ostatních ústředních správních úřadech, a ze školení konaného dne 1. dubna 2014 v budově Úřadu vlády ČR, jehož cílem bylo zvýšení povědomí všech vedoucích zaměstnanců Úřadu vlády ČR o IPP ÚV ČR a problematice korupčních rizik.

Osnova IPP ÚV ČR obsahuje pět základních částí:

IPP ÚV ČR je sestaven jako spojení relevantních interních dokumentů, procesů vztahujících se k jednotlivým interním dokumentům, časových harmonogramů vztahujících se k jednotlivým procesům a dalších možností, technických či organizačních zajištění a prvků, které patří do celkového protikorupčního úsilí Úřadu vlády ČR.

Cíle

Obecným cílem IPP ÚV ČR je průběžně přijímanými opatřeními vnášet do kontrolního a řídicího systému takové prvky, které již svým charakterem (př. vícestupňovým schvalováním; kolektivním rozhodováním; zveřejňováním výsledků rozhodovacího řízení) v maximální možné míře brání vzniku možného korupčního prostředí.

Hlavním cílem IPP ÚV ČR je vymezit v jednotlivých organizačních útvarech Úřadu vlády ČR oblasti s možným korupčním potenciálem, identifikovat v nich klíčová korupční rizika a po zhodnocení relevantních kontrolních a řídicích mechanismů z hlediska adekvátnosti jejich nastavení v interních dokumentech formou implementace nápravných opatření tyto mechanismy posílit.

Mezi dílčí cíle IPP ÚV ČR patří tyto cíle:

- snižovat motivaci zaměstnanců ke korupci a zvyšovat pravděpodobnost jejího odhalení (= vytváření a posilování protikorupčního klimatu),
- odrazovat od korupčního jednání prostřednictvím zvyšování pravděpodobnosti odhalení (= transparentnost),
- nastavit účinné kontrolní mechanismy a zajistit efektivní odhalování korupčního jednání (= řízení korupčních rizik a monitoring kontrol),
- minimalizovat ztráty způsobené korupčním jednáním a zabránit opakování obdobného korupčního scénáře (= postupy při podezření na korupci),
- zdokonalovat IPP ÚV ČR a umožnit koordinaci protikorupčních aktivit napříč rezorty (= vyhodnocování interního protikorupčního programu).

IPP ÚV ČR není jednorázovým aktem. Jedná se o protikorupční materiál, který musí reagovat na vzniklé situace a poznatky a na jejich základě musí být operativně aktualizován. V této souvislosti je cílem IPP ÚV ČR sledovat úkoly vyplývající z vládních usnesení přijímaných v oblasti protikorupční politiky České republiky a zabezpečit jejich rozpracování určenými zaměstnanci Úřadu vlády ČR.

Pojem korupce

Korupce (latinsky *corrumpere* = kazit, oslabit, znetvořit, podplatit) je v prostředí veřejné správy České republiky zpravidla vnímána jako úplatkářství, respektive jev, který „otevřít dveře úřednických kanceláří“ a zajišťuje či urychluje vyřizování záležitostí.

Ve skutečnosti se však jedná o mnohem širší negativní společenský jev, který postihuje řadu oblastí výkonu veřejné správy a způsobuje společnosti nemalé ekonomické ztráty. I když neexistuje jediná obecně platná definice pojmu „korupce“, v odborné literatuře a v běžné mezinárodní praxi se definice korupce používají, a to zpravidla v kontextu s prostředím a s předmětem, o němž se pojednává.

Korupci lze charakterizovat jako *vztah dvou stran* (příčemž i v tomto smluvním vztahu platí, že na jedné straně může být více subjektů), ve kterém jedna strana *poruší své povinnosti*, především pak *zneužije určitou pravomoc* (zneužití pravomoci v sobě zahrnuje též *zneužití postavení*), za což *získá neoprávněné zvýhodnění* pro sebe nebo jiného, a to *z vlastního podnětu* nebo *z podnětu jiné osoby*, přičemž i druhá strana *získá určité neoprávněné zvýhodnění* pro sebe nebo jiného, a mezi porušením povinnosti a neoprávněným zvýhodněním je souvislost (spojitost).

Pojem korupce zahrnuje společenské jevy, které se svým charakterem radikálně liší. Liší se formy úplatku (poskytnutí nejen finančních prostředků, ale i poskytnutí informací, věcí, společenských výhod, služeb, protislužeb apod.), výše úplatku (od několika set korun až po stovky miliónů), rozsah zainteresovaných osob (od dvou po desítky), složitost (od primitivního předání úplatku po složité toky peněz) i délka procesů (od jednorázové

korupce po dlouhodobou organizovanou aktivitu). Vedle úplatkářství patří k hlavním formám korupce i nepotismus a klientelismus.

Korupci chápeme jako slib, nabídku, poskytnutí úplatku nebo jiné neoprávněné výhody s cílem ovlivnit něčí jednání nebo rozhodnutí. Korupci nazýváme také žádost o úplatek a přijetí úplatku.

Boj s korupcí musí být trvalý, celospolečenský, nadstranický proces, nikoli jednotlivě uskutečňovaná či jednorázová opatření. Formy a způsoby korupce se neustále vyvíjejí spolu s vývojem ekonomického a sociálního prostředí, a stejně tak se musí neustále vyvíjet uskutečňovaný boj s korupcí.

Postih korupčního jednání upravuje zejména zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů¹.

¹ Zákon sice přímo nepoužívá pojem „korupce“, nicméně je toto negativní jednání postihováno trestnými činy v části druhé hlavy X. dílu 3 trestního zákoníku, a to v ustanoveních § 331 – Přijetí úplatku, § 332 – Podplacení a § 333 – Nepřímé úplatkářství. Kromě úplatkářství je v trestním zákoníku zakotveno několik dalších skutkových podstat trestných činů, které definují korupční jednání. K trestným činům, které mají ve svých skutkových podstatách znaky korupčního chování, lze řadit trestné činy podle ustanovení § 226 - Pletichy v insolvenčním řízení, § 248 - Porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže, § 255 – Zneužití informace a postavení v obchodním styku, § 256 – Sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě, § 257 – Pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži či § 258 – Pletichy při veřejné dražbě. S korupcí mnohdy úzce souvisí i vybrané trestné činy úředních osob podle části druhé hlavy X. dílu 2 trestního zákoníku, a to dle ustanovení § 329 – Zneužití pravomoci úřední osoby a § 330 – Maření úkolu úřední osoby z nedbalosti.

1 Vytváření a posilování protikorupčního klimatu

Prostředí, v němž je odmítáno korupční jednání a je zdůrazňována ochrana majetku státu, je jedním ze základních pilířů IPP ÚV ČR. Hlavními nástroji pro budování takového prostředí jsou propagace protikorupčního postoje vedoucími pracovníky, propagace etických zásad, osvěta a posilování morální integrity zaměstnanců formou vzdělávání zaměstnanců a nastavení důvěryhodného mechanismu pro oznámení podezření na korupční jednání.

1.1 Propagace protikorupčního postoje vedoucími pracovníky

Protikorupčním postojem se vedle vlastní bezúhonnosti rozumí zejména dodržování interních dokumentů², zdůrazňování důležitosti existence a dodržování etických zásad při výkonu práce, propagace jednání odmítajícího korupci, zdůrazňování významu ochrany majetku státu a minimalizace škod.

Propagace protikorupčního postoje Úřadem vlády ČR je zajišťována mimo jiné prostřednictvím webové stránky www.korupce.cz, jejímž gestorem je Oddělení boje s korupcí. Prostřednictvím této webové stránky jsou zaměstnancům i veřejnosti k dispozici protikorupční materiály, včetně tohoto materiálu, a další relevantní informace s problematikou protikorupční politiky související.

Úkoly:

✓ Úkol č. 1.1.1

Aktivně prosazovat protikorupční postoj na pracovišti.

Zodpovídá: vedení Úřadu vlády ČR, všichni vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

✓ Úkol č. 1.1.2

Na poradách se svými podřízenými zaměstnanci zhodnocovat korupční situaci na pracovišti a vycházet přitom z mapy korupčních rizik. Podřízené zaměstnance seznamovat s korupčními případy, které se za uplynulé období na pracovišti staly, sdílet způsob jejich řešení a důsledky.

Zodpovídá: všichni vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

✓ Úkol č. 1.1.3

Klást důraz na prošetřování podezření na korupci a na vyvození adekvátních disciplinárních a jiných opatření v případě prokázání prošetřovaných skutečností (= preventivní opatření).

Zodpovídá: všichni vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

² Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

§ 301 písm. c): Zaměstnanci jsou povinni dodržovat právní předpisy vztahující se k práci jimi vykonávané; dodržovat ostatní předpisy vztahující se k práci jimi vykonávané, pokud s nimi byli řádně seznámeni.

§ 302 písm. f): Vedoucí zaměstnanci jsou dále povinni zabezpečovat dodržování právních a vnitřních předpisů.

§ 305 odst. 3: Vnitřní předpis je závazný pro zaměstnavatele a pro všechny jeho zaměstnance.

§ 305 odst. 4: Zaměstnavatel je povinen zaměstnance seznámit s vydáním, změnou nebo zrušením vnitřního předpisu nejpozději do 15 dnů. Vnitřní předpis musí být všem zaměstnancům zaměstnavatele přístupný.

✓ Úkol č. 1.1.4

Aktualizovat webovou stránku www.korupce.cz.

Zodpovídá: vedoucí Oddělení boje s korupcí

Spolupráce: příslušný editor

Termín: průběžně, trvale

1.2 Etický kodex

Etický kodex zaměstnanců v pracovněprávním vztahu na Úřadu vlády ČR (dále jen „Etický kodex zaměstnanců ÚV ČR“) vymezuje a podporuje žádoucí standardy chování a jednání zaměstnanců ve vztahu k veřejnosti a spolupracovníkům. Je souhrnem základních hodnot a principů etického chování, vytváří základ pro důvěru veřejnosti ve veřejnou správu.

Porušení jednotlivých ustanovení je posuzováno jako porušení pracovních povinností ve smyslu platných pracovněprávních předpisů².

Poslední aktualizace Etického kodexu zaměstnanců ÚV ČR byla vydána Rozhodnutím vedoucího Úřadu vlády ČR č. 8/2011 a je zveřejněna na webové stránce Úřadu vlády ČR v rubrice „Úřad vlády“ (<http://www.vlada.cz/assets/urad-vlady/eticky-kodex/Eticky-kodex.pdf>).

Úkoly:

✓ Úkol č. 1.2.1

Aktualizovat současně platný Etický kodex zaměstnanců ÚV ČR, ve znění *Etického kodexu úředníků a zaměstnanců veřejné správy*, schváleného usnesením vlády ze dne 9. května 2012 č. 331. Aktualizovaný Etický kodex zaměstnanců ÚV ČR bezodkladně zveřejnit na webové stránce ÚV ČR.

Zodpovídá: vedoucí Oddělení boje s korupcí

Spolupráce: ředitelka Odboru personálního, příslušný editor

Termín: 1. 8. 2014

✓ Úkol č. 1.2.2

Do aktualizace Etického kodexu zaměstnanců ÚV ČR zahrnout ustanovení o systému pro oznámení podezření na korupci³, o útvaru, který bude tyto oznámení spravovat, a o Etické komisi Úřadu vlády ČR, která bude jako poradní orgán vedoucího Úřadu vlády ČR vyhodnocovat dodržování Etického kodexu zaměstnanců ÚV ČR.

Zodpovídá: vedoucí Oddělení boje s korupcí

Spolupráce: ředitel Odboru interního auditu a kontroly

Termín: 1. 8. 2014

✓ Úkol č. 1.2.3

Provázat Etický kodex zaměstnanců ÚV ČR s Pracovním řádem ÚV ČR.

Zodpovídá: ředitelka Kabinetu vedoucího Úřadu vlády ČR

Spolupráce: ředitelka Odboru personálního, vedoucí Oddělení boje s korupcí

Termín: 1. 8. 2014

³ Systém pro oznámení podezření na korupci je upraven v kapitole 1/1.4 tohoto materiálu.

✓ Úkol č. 1.2.4

Propagovat obsah Etického kodexu zaměstnanců ÚV ČR podřízeným zaměstnancům a aktivně prosazovat a kontrolovat jeho dodržování.

Zodpovídá: všichni vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

✓ Úkol č. 1.2.5

V případě zjištěného pochybení postupovat dle platného Etického kodexu zaměstnanců ÚV ČR.

Zodpovídá: všichni zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

1.3 Vzdělávání zaměstnanců

Na základě plnění úkolu č. 1.14 Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2011 a 2012 je realizován projekt Evropské Unie *Vzdělávání zaměstnanců ústřední státní správy a dalších správních úřadů v oblasti etických standardů* (dále též jako „projekt“).

Projekt představuje základ komplexního systému vzdělávání v oblasti etiky a prevence korupčního chování, a to prostřednictvím osvětové činnosti a realizace eLearningových a prezenčních vzdělávacích kurzů.

Hmotným výstupem projektu je výukové DVD o délce přibližně 70 minut, ukazující nejčastější korupční situace/příležitosti ve státní správě a možnosti jejich řešení. DVD bude k dispozici všem zájemcům z řad zaměstnanců na webových stránkách Ministerstva vnitra a Institutu pro veřejnou správu Praha.

V současné době je projekt, do něhož se mohou zaměstnanci správních úřadů zapojit v termínu do 31. 8. 2014, realizován Ministerstvem vnitra ve spolupráci s Institutem pro veřejnou správu Praha. Na realizaci projektu se taktéž podílí Oddělení boje s korupcí Úřadu vlády ČR a Útvar odhalování korupce a finanční kriminality služby kriminální policie a vyšetřování (ÚOKFK SKPV).

Dobrovolné **vzdělávací kurzy** pro zaměstnance, na sebe navazující a aktualizované podle Strategie vlády v boji s korupcí na období let 2013 a 2014:

1) eLearningový kurz

Tato forma vzdělávání slouží k osvojení základních informací o etických principech a protikorupčních mechanismech. Kurz je realizován on-line prostřednictvím LMS (Learning management system) za podpory tutora a obsahuje 4 základní moduly:

- a) **Etika** - úvod, teorie, obecné principy, ukázky etických kodexů,
- b) **Korupce** - zásady protikorupčních mechanismů, legislativní i nelegislativní opatření, rizika korupčního chování, aktuální protikorupční strategie vlády ČR,
- c) **Interaktivní nácvik problémových situací** - ukázky možných řešení, sebetestování,
- d) **Úvod do společenského chování** - komunikace, asertivita, etiketa a image úředníka/zaměstnance.

2) prezenční kurz

Dvoudenní prezenční seminář, jehož cílem je shrnutí a prohloubení znalostí získaných v eLearningovém kurzu, na který navazuje řízená diskuze o potenciálních korupčních situacích a vhodném chování.

Dostupné zde: <http://www.institutpraha.cz/vzdelavani/vzdelavanivoblastietiky>

Další možností vzdělávání zaměstnanců Úřadu vlády ČR v oblasti boje s korupcí je účast na externím školení, semináři nebo konferenci, týkající se tématu boje s korupcí. Prohlubování kvalifikace zaměstnanců je upraveno v Pracovním řádu Úřadu vlády ČR, ve znění dodatku č. 1 ze dne 30. prosince 2011 a ve znění dodatku č. 2 ze dne 13. června 2012, konkrétně v článku 30.

I přesto, že vzdělávání v oblasti boje s korupcí není pro zaměstnance Úřadu vlády ČR povinné, pořádá Oddělení boje s korupcí nepravidelná interní školení zaměstnanců, a to především v souvislosti s rámcovým rezortním interním protikorupčním programem, respektive IPP ÚV ČR. Zaměstnanci tak mají možnost se seznámit s pojmem korupce jako takovým, s druhy korupce, s možnými oblastmi výskytu korupce, i s ukázkami praktických příkladů korupčního jednání. Na těchto školeních se zaměstnanci mají možnost, kromě obecných informací, dozvědět také praktické návody, jak hledat, hodnotit, spravovat a monitorovat korupční rizika na svých pracovištích, jak je důležité správně nastavit kontrolní a řídicí mechanismy, a to z důvodu maximální eliminace korupčních rizik, jaké jsou možnosti nápravných opatření a jak je důležité kontrolovat implementaci těchto opatření apod. Tato školení bude Oddělení boje s korupcí v budoucnu pořádat pravidelně, kdy cílem bude shrnutí korupčních situací na jednotlivých organizačních útvarech, sdílení praktických příkladů korupčního jednání a důsledků tohoto jednání, zodpovězení dotazů zaměstnanců a v neposlední řadě také poskytnutí aktuálních informací z oblasti boje s korupcí.

Úkoly:

✓ Úkol č. 1.3.1

Uspořádat interní školení zaměstnanců ÚV ČR v oblasti boje s korupcí na pracovišti.

Zodpovídá: vedoucí Oddělení boje s korupcí

Spolupráce: ředitel Odboru interního auditu a kontroly

Termín: min. 1x za rok

✓ Úkol č. 1.3.2

Zaslat Odboru personálnímu seznam žádostí o vzdělávací kurzy (eLearningový kurz; prezenční kurz) požádané Institutem pro veřejnou správu Praha v rámci projektu Evropské Unie *Vzdělávání zaměstnanců ústřední státní správy a dalších správních úřadů v oblasti etických standardů*.

Zodpovídá: všichni vedoucí zaměstnanci

Spolupráce: ředitelka Odboru personálního

Termín: dle potřeby (výuka probíhá do 31. 8. 2014)

1.4 Systém pro oznámení podezření na korupci

Efektivně nastavený systém pro oznámení podezření na korupci ulehčuje zaměstnancům možnost oznamovat podezření na korupci.

V současné době však neexistuje na Úřadu vlády ČR žádný systém, který by plnil funkci oznamovacího mechanismu, a dával tak zaměstnancům možnost oznámit korupční jednání, se kterým se osobně setkali, či oznámit podezření na korupční jednání. V minulosti působil na Úřadu vlády ČR tzv. protikorupční koordinátor a k dispozici byla i speciální e-mailová adresa korupce@vlada.cz - obojí již není funkční.

Z tohoto důvodu je nezbytně nutné zřídit alespoň jeden funkční kanál oznamovacího mechanismu, aby se zaměstnanci měli kam obrátit.

Útvarem, který bude a) přijímat oznámení⁴ a zaručovat anonymitu oznamovatelů, b) vyhodnocovat relevantnost přijatých oznámení, c) určovat stupně závažnosti relevantních oznámení, d) dle stupně závažnosti postupovat oznámené skutečnosti Etické komisi, popřípadě přímo vedoucímu Úřadu vlády ČR, e) vést evidenci oznámení, bylo určeno Oddělení boje s korupcí.

Úkoly:

✓ Úkol č. 1.4.1

Zřídit systém umožňující oznámení podezření na korupci na ÚV ČR následujícími způsoby:

- formulář na intranetu umožňující zaslat anonymní záznam do databáze
- schránka pro příjem listinných protikorupčních oznámení
- listinné oznámení zaslané Oddělení boje s korupcí
- protikorupční e-mailová adresa korupce@vlada.cz
- protikorupční telefonní linka + 420 224 003 354
- osobní jednání v Oddělení boje s korupcí

Zodpovídá: vedoucí Oddělení boje s korupcí, ředitel Odboru interního auditu a kontroly

Spolupráce: ředitelka Odboru informatiky

Termín: 1. 8. 2014

✓ Úkol č. 1.4.2

Propagovat systém ÚV ČR pro oznámení podezření na korupci.

Zodpovídá: všichni vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

1.5 Ochrana oznamovatelů

Principem ochrany oznamovatelů je nastavení postupů a pravidel, které zajišťují podporu a ochranu osobám v dobré víře upozorňujícím na možné korupční jednání či jiné protiprávní nebo neetické jednání. Součástí ochrany oznamovatelů je systém nestranného posuzování jakéhokoli jednání vůči zaměstnanci, které lze považovat za hrozbu, diskriminaci nebo represi za to, že podal oznámení o podezření na uskutečnění výše zmíněného jednání. Ochrana oznamovatelů ve smyslu zajištění jejich anonymity bude zaručena prostřednictvím systému pro oznámení podezření na korupci dle kapitoly 1/1.4.

⁴ Přijímat oznámení o porušení etického kodexu, oznámení o porušení ochrany oznamovatelů, oznámení o bossingu, mobbingu apod.

Úkoly:

✓ Úkol č. 1.5.1

Propagovat a zajišťovat ochranu oznamovatelů.

Zodpovídá: vedoucí Oddělení boje s korupcí

Spolupráce: všichni vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

✓ Úkol č. 1.5.2

Nastavit postupy a pravidla zajišťující podporu a ochranu osobám v dobré víře upozorňujícím na možné korupční jednání či jiné protiprávní nebo neetické jednání.

Zodpovídá: vedoucí Oddělení boje s korupcí

Spolupráce: všichni vedoucí zaměstnanci

Termín: 1. 9. 2014

2 Transparentnost

Transparentnost posiluje veřejnou kontrolu nad hospodařením státu a zároveň zvyšuje pravděpodobnost odhalení korupce, a tím odrazuje od korupčního jednání. Zveřejňování informací je prováděno v souladu s právními předpisy. Informace mají být zveřejňovány centrálně a ve formátu, který umožňuje jejich jednoduché zpracování.

Transparentnost Úřadu vlády ČR je zajištěna především zveřejňováním informací o veřejných prostředcích, informací o systému rozhodování a ostatních relevantních informací na webové stránce www.vlada.cz.

2.1 Zveřejňování informací o veřejných prostředcích

V rámci transparentního zpřístupňování informací o nakládání s veřejnými prostředky je Úřadem vlády ČR zveřejňováno:

1) Na webové stránce ÚV ČR (<http://www.vlada.cz/>)

a) **Rozpočet kapitoly ÚV ČR**

Rozpočet je sestavován na příslušný kalendářní rok a obsahuje předpokládané příjmy a výdaje ÚV ČR.

b) **Závěrečný účet kapitoly ÚV ČR**

Návrh závěrečného účtu obsahuje skutečně dosažené rozpočtové příjmy a výdaje ÚV ČR v minulém roce.

c) **Veřejné zakázky**

K posílení zásad rovného zacházení, zákazu diskriminace a zejména zásady transparentnosti využívá ÚV ČR certifikovaný profil zadavatele (<https://zakazky.vlada.cz>) a elektronické tržiště (<https://www.gemin.cz>). U veřejných zakázek jsou uveřejněny informace o dodavateli a o uzavřené smlouvě v případě, že tuto povinnost ukládá zákon, přičemž v zákonem předpokládaných případech je uveřejněna též skutečně uhrazená cena a někteří subdodavatelé. Veřejnosti je k dispozici archiv veřejných zakázek i aktuálně vypsane veřejné zakázky.

Dále ÚV ČR zveřejňuje informace o veřejných zakázkách v Informačním systému veřejných zakázek provozovaném Ministerstvem pro místní rozvoj (www.isvz.cz).

d) **Nabídka majetku**

ÚV ČR nabízí veřejnosti nepotřebný majetek státu, k němuž má příslušnost hospodařit.

e) **Dotace**

Zde jsou uvedeny informace o dotacích poskytovaných z kapitoly ÚV ČR na oblast lidských práv a protidrogovou politiku.

ÚV ČR také zveřejňuje informace o poskytnutých dotacích, včetně dokumentů a údajů, které jsou rozhodné pro poskytování dotací, v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění zákona č. 171/2012 Sb., v informačním systému vedeném Ministerstvem financí – DotInfo (<http://www.dotinfo.cz>).

Dále ÚV ČR zveřejňuje informace o poskytnutých dotacích v souladu s vyhláškou č. 287/2007 Sb., o centrální evidenci dotací a návratných finančních výpomocí, a to

v Centrálním registru dotací (IS CEDR III) provozovaném Ministerstvem financí (<http://cedr.mfcr.cz>).

2) V informačním systému ODot (apps.odok.cz)

Informační systém ODot je efektivní systém oběhu dokumentů pro jednání vlády. Je složen z pěti vzájemně provázaných elektronických knihoven a Legislativního helpdesku. Veřejnosti jsou přístupny tyto:

a) **KPL**

Knihovna připravované legislativy zpřístupňuje veřejnosti dokumenty legislativní povahy, které jsou určeny nejen pro jednání vlády. Veřejnosti je umožněno procházet veškerou existující připravovanou vládní legislativu, která nepodléhá režimu utajení.

b) **zVlády**

Databáze umožňuje veřejnosti prohledávat programy jednání vlády, záznamy, usnesení vlády a další materiály pro jednání vlády, nepodléhají-li režimu utajení.

c) **vLegis**

Katalog vládní legislativy centralizuje a umožňuje prohledávání veřejně dostupných dokumentů. Ty jsou katalogizovány z informačních systémů zVlády, KPL a ISAP (Informační systém pro aproximaci práva).

d) **Legislativní helpdesk**

Veřejnosti poskytuje rozsáhlou databázi informací (př. procesní grafy, ukázky legislativně technické terminologie, příklady správné praxe, vzory materiálů).

Úkoly:

✓ Úkol č. 2.1.1

Aktualizovat zveřejňované informace Úřadem vlády ČR.

Zodpovídá: příslušní vedoucí zaměstnanci

Spolupráce: příslušní editoři

Termín: průběžně, trvale

2.2 Zveřejňování informací o systému rozhodování⁵

V rámci transparentního zpřístupňování informací o struktuře a kompetencích při rozhodování je Úřadem vlády ČR zveřejňováno:

1) Na webové stránce ÚV ČR (<http://www.vlada.cz/>)

a) **Členové vlády**

b) **Organizační struktura Úřadu vlády ČR**

Zveřejněno je organizační schéma, upravující vztahy podřízenosti a nadřízenosti, a také seznam vedoucích zaměstnanců až do úrovně vedoucích oddělení.

⁵ Zčásti lze provázat s již dnes povinně zveřejňovanými informacemi podle § 5 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. (struktura, popis postupu, který musí povinný subjekt dodržovat při vyřizování všech žádostí, návrhů i jiných dožadání, „životní situace“), důraz by měl být kladen na osobní odpovědnost a funkční vztahy pracovníků či útvarů.

Úkoly:

✓ Úkol č. 2.2.1

Aktualizovat zveřejňované informace Úřadem vlády ČR.

Zodpovídá: příslušní vedoucí zaměstnanci

Spolupráce: příslušní editoři

Termín: průběžně, trvale

2.3 Zveřejňování ostatních informací

V rámci transparentního zpřístupňování ostatních informací, nezařaditelných do kategorie informací o veřejných prostředcích nebo informací o systému rozhodování, je Úřadem vlády ČR zveřejňováno:

1) Na webové stránce ÚV ČR (<http://www.vlada.cz/>)

a) **Jednání vlády**

Zde má veřejnost přístup k následujícím informacím:

- programové prohlášení,
- dokumenty vlády (odkaz na knihovnu ODok – zVlády),
- aplikace ODok,
- legislativní pravidla,
- jednací řád vlády,
- a další.

b) **Pracovní a poradní orgány**

Přehled pracovních a poradních orgánů složených z členů vlády a dalších odborníků, které si vláda zřizuje k podpoře své činnosti.

c) **Poskytování informací**

Zde má veřejnost přístup k následujícím informacím:

- informace k postupu ÚV ČR při aplikaci zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím,
- formulář žádosti o poskytnutí informace,
- nejdůležitější předpisy, upravující postup ÚV ČR při poskytování informací dle § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím,
- výroční zprávy ÚV ČR o poskytování informací podle zákona 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím,
- poradci a poradní orgány vedoucího ÚV ČR,
- poskytnuté informace na žádost.

d) **Etický kodex zaměstnanců Úřadu vlády ČR**

2) Na webové stránce Vládního výboru pro koordinaci boje s korupcí (<http://www.korupce.cz/>)

Gestorem webové stránky je Oddělení boje s korupcí Úřadu vlády ČR. Prostřednictvím této webové stránky jsou zaměstnancům i veřejnosti k dispozici protikorupční materiály a další relevantní informace s problematikou protikorupční politiky související.

Na webové stránce jsou uvedeny rovněž kontakty využitelné externími subjekty v případě podezření na korupci.

Úkoly:

✓ Úkol č. 2.3.1

Aktualizovat zveřejňované informace Úřadem vlády ČR.

Zodpovídá: příslušní vedoucí zaměstnanci

Spolupráce: příslušný editor

Termín: průběžně, trvale

3 Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol

Aktivní řízení korupčních rizik napomáhá identifikovat oblasti se zvýšeným korupčním potenciálem a prověřovat a posilovat existenci a funkčnost kontrolních a řídicích mechanismů v těchto oblastech. Jedná se o ty oblasti rozhodovacího procesu, kde při nedostatečně kvalitně nastaveném kontrolním a řídicím systému může docházet k nežádoucímu ovlivňování výsledku rozhodnutí. Správně nastavené kontrolní a řídicí mechanismy cíleně brání a snižují rizika negativních jevů.

Řízení korupčních rizik představuje tři hlavní činnosti: Hodnocení korupčních rizik, monitoring kontrolních a řídicích mechanismů a prošetřování rizikových oblastí.

3.1 Hodnocení korupčních rizik

K docílení co nejefektivnějšího hodnocení korupčních rizik ÚV ČR je stanoveno 5 etap s jednotlivými činnostmi. Zodpovědnost za plnění činností v jednotlivých etapách je rozdělena následovně: Etapa 1 (vedoucí zaměstnanci), Etapa 2 (vedoucí zaměstnanci), Etapa 3 (vedoucí zaměstnanci), Etapa 4 (vedoucí zaměstnanci), Etapa 5 (Odbor interního auditu a kontroly). Hodnocení korupčních rizik ÚV ČR probíhá jedenkrát ročně.

Etapy hodnocení korupčních rizik:

Etapa 1 – Současný stav

- **Analýza organizační struktury**
- **Analýza interních dokumentů** (= vnitřní předpisy ÚV ČR a ostatní dokumenty mající charakter vnitřních předpisů závazných pro zaměstnance)
- **Analýza protikorupčních opatření**
- **Zjištění vnímání korupce a korupčních rizik (dále též „KR“)** - př. rozhovory se zaměstnanci, média, závěry interního auditu, závěry NKÚ

Etapa 2 – Identifikace korupčních rizik

- **Vytipování korupčních rizikových oblastí** - př. oblast veřejných zakázek, oblast uzavírání smluv, oblast bezpečnosti informací, oblast procesu tvorby legislativy, oblast poskytování finančních prostředků
- **Identifikace existujících KR**
- **Vytvoření tabulky *Seznam korupčních rizik*** (dle přílohy tohoto materiálu)
V této fázi je potřeba do tabulky *Seznam korupčních rizik* vyplnit sloupce „Útvar“, „Oblast“, „Korupční riziko – jev“ a „Scénář možného korupčního jednání“.

Vysvětlení obsahu sloupců:

„Útvar“ - uvést název útvaru, kterého se identifikované korupční riziko týká.

„Oblast“ - uvést oblast, které se identifikované korupční riziko týká – př. oblast veřejných zakázek, oblast uzavírání smluv apod.

„Korupční riziko – jev“ - uvést konkrétní jev, který by v dané oblasti mohl hypoteticky nastat a mohl by být spojen s korupcí.

Korupční riziko = událost nebo skutečnost, která může nastat, a pokud nastane, má pak negativní dopad na hodnotu organizace. Riziko by mělo být měřitelné v závislosti na pravděpodobnosti, že nastane, a na svém dopadu.

„Scénář možného korupčního jednání“ – uvést popis scénáře, jak konkrétně by mohlo korupční jednání probíhat.

Etapa 3 – Hodnocení korupčních rizik

▪ Hodnocení významnosti KR

V této fázi je potřeba do tabulky *Seznam korupčních rizik* vyplnit sloupce „Pravděpodobnost výskytu jevu (korupčního jednání)“, „Dopad výskytu jevu (korupčního jednání)“ a popřípadě „Významnost korupčního rizika“ (v případě, že v tabulce není nastaven vzorec výpočtu).

Pro vyplnění prvních dvou výše uvedených sloupců se použije bodové hodnocení uvedené v tabulce č. 1 a č. 2.

Tabulka č. 1 - Pravděpodobnost výskytu jevu (korupčního jednání)

Bodové hodnocení	Výskyt jevu
5	Téměř jistý
4	Pravděpodobný
3	Možný
2	Nepravděpodobný
1	Téměř vyloučený

Tabulka č. 2 - Dopad výskytu jevu (korupčního jednání)

Bodové hodnocení	Dopad
5	Devastující
4	Zásadní
3	Podstatný
2	Málo podstatný
1	Prakticky žádný

Vzorec výpočtu významnosti KR je následující:

$\text{významnost korupčního rizika} = \text{pravděpodobnost výskytu jevu} \times \text{dopad výskytu jevu}$

Vysvětlení pojmů:

„Pravděpodobnost výskytu jevu (korupčního jednání)“ - možnost vzniku události v budoucnu, tj. pravděpodobnost, že korupční jednání nastane.

„Dopad výskytu jevu (korupčního jednání)“ - dopad korupčního jednání může být přímý (př. výše úplatku, finanční ztráta ÚV ČR, zisk pro uplácení) nebo nepřímý (př. společenská škodlivost, reputační riziko – negativní medializace, nemateriální újma).

„Významnost korupčního rizika“ - vznikne vynásobením bodového hodnocení pravděpodobnosti výskytu jevu (korupčního jednání) s bodovým hodnocením dopadu výskytu jevu (korupčního jednání).

Etapa 4 – Kontrolní a řídicí mechanismy

- **Identifikace kontrolních a řídicích mechanismů**, které mají pomoci k eliminaci každého KR uvedeného v tabulce *Seznam korupčních rizik*.
- **Posouzení identifikovaných kontrolních a řídicích mechanismů** z hlediska adekvátnosti jejich nastavení v interních dokumentech ÚV ČR.
- **Identifikace a případná implementace nápravných opatření** na základě zjištěných nedostatků, tj. posílení kontrolních a řídicích mechanismů.

V této fázi je potřeba do tabulky *Seznam korupčních rizik* vyplnit sloupec „Jakým způsobem je pravděpodobnost výskytu jevu (korupčního jednání) eliminována, příp. jaké kroky navrhuje k její další eliminaci“. U každého KR tak musí být uvedena opatření k jeho eliminaci, tj. kromě příslušných zákonů musí být u KR uvedeny i relevantní interní dokumenty ÚV ČR. Tyto interní dokumenty jsou do tabulky včleněny odkazem s přesným uvedením dostupnosti aktuální verze (př. webová adresa), popřípadě budou přílohou IPP ÚV ČR. U každého KR musí být také uvedeny návrhy na opatření k nápravě.

Etapa 5 – Identifikace klíčových korupčních rizik

- **Vytvoření souhrnné tabulky *Seznam korupčních rizik***
Vyplněné tabulky *Seznam korupčních rizik* shromažďuje od jednotlivých organizačních útvarů Odbor interního auditu a kontroly. Cílem shromažďování je zjistit sjednocený názor na významnost KR na ÚV ČR.
- **Vytvoření mapy KR**
- **Identifikace klíčových korupčních rizik (dále též „KKR“)**

Úkoly:

✓ Úkol č. 3.1.1

Provést činnosti Etapy 5 (popsáno výše).

Zodpovídá: ředitel Odboru interního auditu a kontroly, vedoucí Oddělení boje s korupcí

Spolupráce: všichni vedoucí zaměstnanci

Termín: 31. 8. 2014

✓ Úkol č. 3.1.2

Identifikovat korupční rizika v rámci každoročního mapování rizik.

Zodpovídá: ředitel Odboru interního auditu a kontroly

Spolupráce: všichni vedoucí zaměstnanci

Termín: vždy ke konci roku

3.2 Monitoring kontrolních a řídicích mechanismů

Pravidelné testování kontrolních a řídicích mechanismů v oblastech významného korupčního rizika je důležité proto, aby se zjistilo, jak jsou tyto mechanismy účinné pro identifikaci a odhalování korupčního jednání.

Úkoly:

✓ Úkol č. 3.2.1

Testovat kontrolní a řídicí mechanismy z hlediska toho, jak jsou účinné pro identifikaci a odhalování korupčního jednání a v případě potřeby navrhnout posílení těchto mechanismů.

Zodpovídá: ředitel Odboru interního auditu a kontroly

Spolupráce: všichni vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

3.3 Prošetřování rizikových oblastí

Pravidelné prošetřování oblastí, v nichž je riziko korupce hodnoceno jako významné, se provádí s cílem identifikovat a vyhodnotit skutečnosti nasvědčující výskytu korupčního jednání. Výsledek prošetřování by měl odrážet hodnocení zaměstnanci, kteří plní úkoly v příslušných rizikových oblastech a zaměstnanci – odborníky v kontrole/auditě.

Úkoly:

✓ Úkol č. 3.3.1

Prošetřovat oblasti, v nichž je riziko korupce hodnoceno jako významné, tj. oblasti s KKR.

Zodpovídá: všichni vedoucí zaměstnanci

Spolupráce: ředitel Odboru interního auditu a kontroly

Termín: průběžně, trvale

✓ Úkol č. 3.3.2

Zhodnotit s vedoucími zaměstnanci významná korupční rizika identifikovaná v jimi řízených útvech včetně navrhovaných kroků k jejich eliminaci.

Zodpovídá: vedoucí Úřadu vlády ČR

Spolupráce: všichni vedoucí zaměstnanci

Termín: 2x ročně

4 Postupy při podezření na korupci

Bezodkladná reakce na podezření na korupční jednání zvyšuje pravděpodobnost jeho úspěšného prověření. Rychlost a důkladnost postupu je zásadní pro zamezení případných ztrát/škod na majetku státu. Důkladná analýza příčin vzniku korupčního jednání je pak zásadní pro posílení preventivních mechanismů, které sníží riziko opakovaného výskytu korupce.

4.1 Postupy při prošetřování podezření na korupci a následná opatření

Postupy při prošetřování podezření na korupci vytvářejí celkový rámec spolu se systémem pro oznamování podezření na korupci (viz kapitola 1/1.4).

Implementace následných opatření (př. posílení kontrolních a řídicí mechanismů, spravedlivá a transparentní disciplinární opatření, náhrada škody) vedou k omezení opakování korupčního jednání a k zajištění jeho včasného odhalení v budoucnu.

Úkoly:

✓ Úkol č. 4.1.1

Vytvořit metodiku popisující postupy při prošetřování podezření na korupci, včetně pravidel pro výběr a implementaci následných opatření.

Zodpovídá: vedoucí Oddělení boje s korupcí

Spolupráce: všichni vedoucí zaměstnanci

Termín: 1. 8. 2014

5 Vyhodnocování interního protikorupčního programu

5.1 Vyhodnocování na úrovni jednotlivých organizačních útvarů

Každý vedoucí zaměstnanec Úřadu vlády ČR kvantitativně i kvalitativně vyhodnocuje: plnění povinností vyplývajících z IPP ÚV ČR (jeho jednotlivých částí), účinnost plnění, implementaci opatření k nápravě a popřípadě navrhuje aktualizaci IPP ÚV ČR v rámci svého útvaru.

Úkoly:

✓ Úkol č. 5.1.1

Vyhodnotit plnění IPP ÚV ČR (stav vždy k 30. září kalendářního roku) a případně navrhnout jeho aktualizaci. Tyto informace předat Oddělení boje s korupcí.

Zodpovídá: všichni vedoucí zaměstnanci

Spolupráce: vedoucí Oddělení boje s korupcí, ředitel Odboru interního auditu a kontroly

Termín: vždy 1. října kalendářního roku

5.2 Vyhodnocování na úrovni ÚV ČR jako celku

Oddělení boje s korupcí vyhodnocuje informace od jednotlivých organizačních útvarů a na jejich základě ve spolupráci s Odborem interního auditu a kontroly zpracovává *Zprávu o plnění IPP ÚV ČR* (dále jen „Zpráva“) a zaujímá k nim své stanovisko.

Součástí Zprávy musí být tyto informace: stav implementace protikorupčních opatření a popřípadě plán opatření k nápravě, systém a rozsah školení, mapa KR, počet identifikovaných podezření na korupci a výsledky jejich prověření, výsledek hodnocení účinnosti celého IPP (jeho jednotlivých částí), včetně nápravných opatření v případě potřeby.

Zprávu předkládá Oddělení boje s korupcí vedoucímu Úřadu vlády ČR ke schválení.

Úkoly:

✓ Úkol č. 5.2.1

Vypracovat Zprávu a předat ji ke schválení vedoucímu Úřadu vlády ČR.

Zodpovídá: vedoucí Oddělení boje s korupcí

Spolupráce: ředitel Odboru interního auditu a kontroly

Termín: vždy do 31. října kalendářního roku

5.3 Aktualizace interního protikorupčního programu

IPP ÚV ČR se aktualizuje v případě, kdy ze Zprávy nebo z jakékoli jiné činnosti v rámci ÚV ČR vyplyne potřeba zlepšení. Dále se IPP ÚV ČR aktualizuje dle aktuálního znění protikorupční strategie vlády, případně dalších relevantních dokumentů týkajících se boje s korupcí.

Aktualizaci IPP ÚV ČR předkládá Oddělení boje s korupcí vedoucímu Úřadu vlády ČR ke schválení.

Úkoly:

✓ Úkol č. 5.3.1

Vypracovat aktualizaci IPP ÚV ČR a předat ji ke schválení vedoucímu Úřadu vlády ČR.

Zodpovídá: vedoucí Oddělení boje s korupcí, ředitel Odboru interního auditu a kontroly

Spolupráce: všichni vedoucí zaměstnanci

Termín: vždy do 31. října kalendářního roku v případě potřeby, anebo kdykoliv v průběhu roku

✓ Úkol č. 5.3.2

Zveřejnit aktuální znění IPP ÚV ČR na webové stránce Úřadu vlády ČR.

Zodpovídá: vedoucí Oddělení boje s korupcí

Spolupráce: ředitelka Odboru informatiky

Termín: vždy do 30. listopadu kalendářního roku

Seznam korupčních rizik

[illegible]